

givning. Jeg troer, at den ærede Minister selv har følt, at det vilde være misligt ene og alene at stole paa en Forklaring og paa Tro og Love, som imidlertid, dersom Soldgrændsen strax skulde høves, var den eneste Udvei; idetmindste seer jeg ingen anden for Diebliffet. — Den naturligeste Vej bliver altsaa i mine Tanker den: at vi dele Loven i to Dele, strax tage Beslutning om den ene og udsatte Beslutningen om den anden.

Rothe: Jeg kan i det Væsentlige være enig med den foregaaende Taler i den Motivering, hvorved han kom til sin Conclusion; men derimod kan jeg ikke være enig i denne Conclusion selv. Jeg kan derfor med Hensyn til den første Afdeling af hans Foredrag ganske henholde mig til ham. Jeg deler hans Anskuelse om, at det i og for sig ikke er naturligt, at to Lande, der dog i saa mange Henseender ere beslægtede og staae i saa nær Forbindelse med hinanden som Holsteen og Slesvig-Danmark, ere adskilte fra hinanden ved en Soldgrændse. Jeg kan ogsaa indrømme ham, at denne Udvikling af det indenlandske Soldgebeet, som vil opstaae ved Grændsens Bortryddelse, i og for sig til Slutningen vil bringe velgjørende Resultater; men disse Sætninger kunne, saaledes som han ogsaa bemærkede, ikke ubetinget finde Anvendelse i deres Almindelighed. Der er særlige Forhold, særlige politiske Stillinger og særlige Udviklinger i de her paa-gjældende Retninger, som kunne byde Indskrænkninger i saa Henseende. Jeg vil imidlertid være fuldkommen enig med ham i, at naar vi havde den i Bekjendtgjørelsen af 28de Januar d. A. bebudede Fællesforfatning, saa maatte Toldeenheden være en ligefrem Følge deraf. Men dette Spørgsmaal foreligger jo nu aldeles ikke saaledes; thi vi have ikke denne Fællesforfatning. Heelstaten, saaledes som den er antydet i Kundgjørelsen af 28de Januar d. A., er betinget af 2 Hovedmomenter, nemlig en fælles Bestyrelse og en Fællesrepræsentation. En Fællesbestyrelse have vi, men en Fællesrepræsentation have vi ikke endnu; og det Spørgsmaal foreligger altsaa nu kun, hvorvidt det er hensigtsmæssigt at lade Toldeenheden gaae forud for en Fællesforfatning for alle Monarchiets Lande. I denne Hense-

ende har den sidste Taler væsentligt henholdt sig til at paavise, hvorledes denne Foranstaltning, naar den engang var gennemført, vilde medføre store Bænkkeligheder i sin yderligere Udvikling, og deri er jeg fuldkommen enig med ham; jeg venter derfor ogsaa med Begjærighed at høre beviist af den ærede Finantsminister, hvorledes det, saaledes som han antydede i de Ord, hvormed han indledede Sagen her i Salen, vilde være muligt, naar Toldeenheden engang var tilveiebragt, ved senere Forhandlinger at give Systemet den Udvikling, som det syntes af hans Foredrag, at han erkjendte, at det ikke vilde faae, naar det nu blev gennemført, saaledes som det er foreslaaet efter det foreliggende Lovforslag. Jeg vil imidlertid holde mig nærmest til de Bænkkeligheder, som den første Gjennemførelse af denne Sag i dette Dieblif vil medføre. Det ligger i Forholdenes Natur, at Sagen først skal forhandles her og vedtages paa Rigsdagen, og den skal derefter forelægges og forhandles af Provindsstaaenderforsamlingerne for begge Hertugdømmerne. Dette følger ligefrem af Kundgjørelsen af 28de Januar d. A., som siger, at navnlig Holsteen skal regieres „efter de hidtil bestaaende Love“, og at der ikke skal skee nogen Forandring i dem, uden „ad forfatningsmæssig Vej“, hvilket med Hensyn til en Foranstaltning som denne maa forståes i Henhold til Kundgjørelsen, efter Naadforelse med Provindsstaaenderne. Dette er altsaa de Forhandlinger, som Sagen vil have at gennemgaae, førend den bliver gennemført. Jeg vil nu et Dieblif holde mig til den Stillning, hvori vi som Medlemmer af Rigsdagen befinde os ligeoverfor denne Sag, og da troer jeg vistnok, at det vil gaae Mange, ligesom det idetmindste er gaaet mig, at jeg i Grunden slet ikke veed, fra hvilket Synspunkt jeg skal betragte Sagen, om jeg skal betragte den fra Heelstatens Synspunkt, hvorved jeg altsaa kommer til at indtage et Standpunkt, som idetmindste en Deel, og jeg antager en temmelig talrig Deel af Rigsdagens Medlemmer ikke egentlig vil indrømme os Berettigelse til at indtage i dette Dieblif, eller jeg blot skal betragte den fra Kongerigets Synspunkt. Stiller jeg mig paa det sidste Standpunkt, saa vil